

DET KGL·TEATER

Grønt årsregnskab 2023

Indhold

Grønt årsregnskab 2023	3
Indledning	3
Status på målsætninger.....	5
Nedbringelse af energiforbruget	5
Grønne indkøb.....	7
Ansvarligt forbrug og produktion.....	7
Øvrige resultater.....	8
Sådan er klimaregnskabet udført	9
Resultatet af CO2regnskabet 2023.....	10
Scope 1.....	10
Scope 2.....	10
Scope 3	13
Sammenligning af CO2 regnskaberne for 2022 og 2023.....	14
Status på de syv indsatsområder i 2023	16
Initiativer og resultater.....	16
Bygningsdrift	16
Elforbrug (2019-2023)	17
Produktion.....	19
Lager og logistik.....	25
Øget klimabevidsthed	27
Indkøb og kontrakter.....	27
Affaldshåndtering	29
Publikum	31

Grønt årsregnskab 2023

Indledning

Det Kongelige Teater arbejder for øget bæredygtighed til gavn for klimaet og miljøet. Som en statslig virksomhed, der har som mål at producere skuespil, ballet, opera og spille koncerter, tager teatret ansvar for at reducere den påvirkning teaterproduktionen og afvikling af forestillinger, koncerter m.v. har på miljø og klima.

Teatret har længe arbejdet med f.eks. genbrug og energioptimering, og bestyrelsen godkendte i marts 2022 "Grønt teater – en bæredygtighedsstrategi for Det Kongelige Teater" med følgende overordnede mål:

- at reducere energiforbruget
- at øge bevidstheden om klimaaftryk
- at styrke teatrets genanvendelse

Det grønne årsregnskab 2023 er et supplement til det almindelige årsregnskab for teatret. Det grønne årsregnskab redegør for de mål, som er opsat i forhold til teatrets miljøpåvirkning og gør status på de indsatser, teatret arbejder med. Det består af en opgørelse af teatrets CO2 påvirkning – et CO2 regnskab – og af status på de syv indsatsområder, som teatret strategisk har udvalgt at sætte ind på, og som er:

- Bygning og drift
- Produktion
- Lager og logistik
- Øget klimabevidsthed
- Indkøb og kontrakter
- Publikum

Helt overordnet kan det konkluderes, at teatrets aftryk målt ud fra CO2 regnskabet viser en lille stigning, som med afsæt i nuværende datagrundlag forklares med en øget aktivitet og en sammenligning med et år 2022, som også havde påvirkninger fra corona-nedlukninger. Det konkluderes fortsat med benchmark til øvrige produktionsområder, at teatrets aftryk er inden for normalområdet.

Teatret er med de igangsatte indsatser godt på vej til at opfylde de strategiske mål, men skal

fortsat have fokus på at sætte nye ambitiøse mål og få implementeret de grønne initiativer i bund i organisationen.

Idérigdom, virkelyst og engagement hos medarbejderne er stort. Udfordringerne det seneste år har været at få valide data frem, få integreret mål og projekter i den daglige drift og skaffe og forankre viden f.eks. i forhold til mere bæredygtige produktionsmetoder og materialevalg. Udviklingen sker samtidig med en vækst i antal af forestillinger og bredde i repertoireet for at fremtidssikre teatret og opfylde de politisk satte mål for teatrets virke. Ambitioner om øget bæredygtighed skal således både rumme det at sikre en mindre belastning fra produktionen, men også at der alt i alt produceres mere teater for flere. Teatret lægger særlig vægt på at sikre cirkulære processer og derigennem bl.a. søge at reducere CO2 udledninger.

Det er en vanskelig og omfattende opgave at få samlet og opstillet relevante og sammenlignelige tal. Teatret forandrer sig, opgørelsesmetoder forfines, og den teknologiske udvikling sikrer flere grønne valg og konsekvenser. Teatret har indhentet konsulenthjælp til at sikre anerkendte metoder og en fremadrettet ensartet model for at opstille f.eks. et CO2 regnskab.

Teatret har mange data, og ambitionen er naturligvis på sigt at tilføje de øvrige dataelementer, som typisk indgår i en bredere bæredygtighedssammenhæng. Forventningen er at kunne udarbejde en egentlig ESG-opgørelse, hvor ressourceopgørelse ikke kun indeholder påvirkning af klima og miljø (environment), men også parametre for bæredygtighed i forhold til fx arbejdskraftsforhold (social) samt ledelse og styring (governance).

Arbejdet med bæredygtighed er forankret i en særlig enhed på teatret, der driver udviklingen og skubber til implementeringen på tværs. Udmøntning og initiativer er forankret lokalt i de ansvarlige afdelinger og koordineres via en projektgruppe. Medarbejdere engageres og inddrages via et Grønt forum og formidling foregår på de interne og eksterne kanaler.

Indsatserne tager højde for regeringens klimapolitik samt lovgivningen og de retningslinjer, der udmeldes i staten (f.eks. Charter for godt og grønt Indkøb fra 2023). Teatret har også opsat mål, der forholder sig til FN's verdensmål og skal efterleve et statsligt krav om at nedsætte energiforbrug med 10 pct fra 2021–2030.

Teatret deltager desuden aktivt og lader sig inspirere af arbejdet med bæredygtighed i andre statslige institutioner og teatre nationalt og internationalt. Det gælder ikke mindst samarbejdet på tværs af Europa i organisationen Opera Europa og guidelines fra The Theatre Green Book, (hvor anbefalinger fra hele teaterbranchen om bæredygtige teaterproduktioner, bygningsdrift og publikumsudvikling m.v. er samlet).

Status på målsætninger

Udmøntningen af teatrets bæredygtighedsstrategi har følgende mål, som teatret i henhold til regeringens klimamål og rammeaftaler er forpligtet til at leve op til:

- A. Det Kongelige Teater skal, som alle statslige institutioner, nedbringe energiforbruget i alle bygninger med 10 pct. i perioden 2021-2030
- B. Det Kongelige Teater skal implementere Charter for godt og grønt Indkøb
- C. Det Kongelige Teater skal efterleve og følge op på tillæg til rammeaftalen om at fremme et ansvarligt forbrug og produktion for perioden 2023-2025 jf. FN's verdensmål nr. 12 (se tabel nedenfor)

Nedenfor følger en opgørelse af disse mål.

Nedbringelse af energiforbruget

Det Kongelige Teaters mål om at nedbringe energiforbruget med 10 pct. i perioden 2021-2030 betyder at teatrets:

- elforbrug skal falde fra 5.530.630 KWh i 2021 til 4.977.568 KWh i 2030
- varmemeforbrug skal falde fra 5.213 MWh i 2021 til 4.692 MWh i 2030

Som det ses i tabellerne nedenfor, faldt energiforbruget fra 2020, og har i perioden 2020-2022 været præget af nedlukning og begrænsninger pga. corona. I 2023 er der sket en mindre stigning i det samlede energiforbrug, hvor både stor publikumstilslutning og også aktiviteten som følge af teatrets vækststrategi er øget.

Elforbruget er samlet set steget med 200 MWh (fra 6.004 MWh til 6.230 MWh i perioden 2022-2023) og forbruget i fjernvarme er steget med 71 MWh (fra 5.337 MWh i 2022 til 5.408 MWh i 2023).

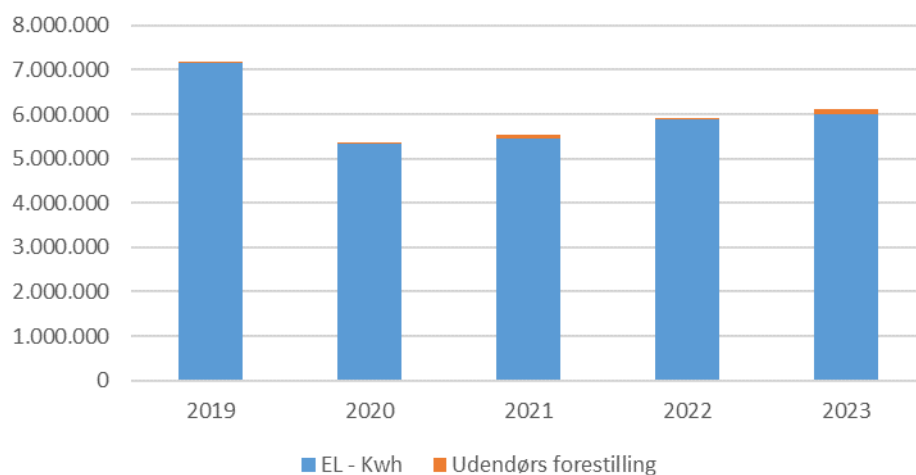
Det er teatrets konklusion, at målet trods mindre opadgående udsving over perioden fortsat kan nås.

Elforbruget i teatrets huse og til udendørsforestillinger 2019-2023

År	EL - Kwh	Udendørs forestilling
2019	7.152.643	46.664
2020	5.331.585	21.122
2021	5.442.900	87.731
2022	5.878.901	38.214
2023	6.000.816	115.877

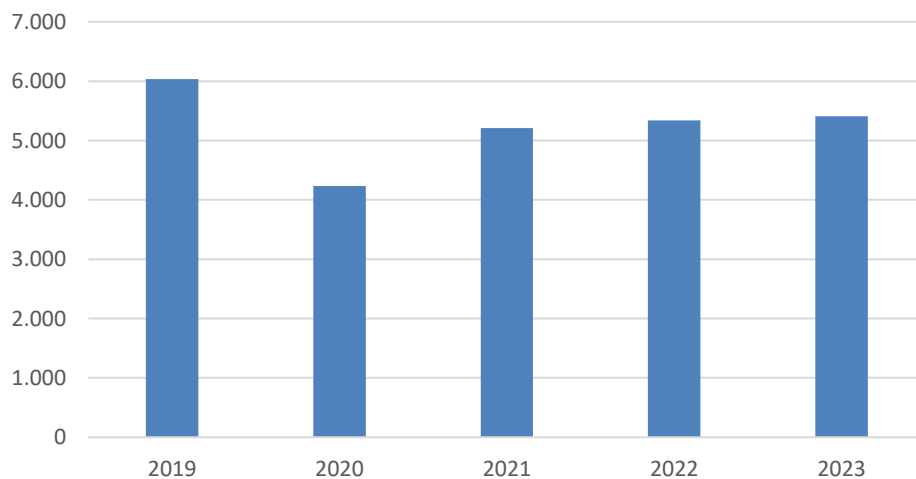
El i Kwh

Varmeforbruget i teatrets huse 2019-2023

År	Varme - Mwh
2019	6.034
2020	4.232
2021	5.213
2022	5.337
2023	5.408

Varme i Mwh

Grønne indkøb

Indkøb udgør hele 96 pct. af Det Kongelige Teaters samlede CO₂-aftryk, hvorfor indsatsområdet indkøb og kontrakter er det område med klart det største samlede reduktionspotentiale. Indsatserne er foldet yderligere ud under afsnittet om indkøb og kontrakter, som er ét af teatrets syv indsatsområder (se s. 26).

I 2023 har teatret implementeret og forbedret den registreringsramme, der anvendes på kategorier for indkøb i (næsten) alle indkøbsprocesser. Det betyder, at teatret fra 2023 har et mere detaljeret indblik i de enkelte indkøb og deres klimaaftryk. Ved at analysere og segmentere indkøbene kan områder med størst potentiale for bæredygtige forbedringer og økonomisk effektivitet identificeres, administreres og forbedres. Målet med kategoristyringen er også at øge samarbejdet og koordineringen mellem afdelinger på teatret og sikre et fundamentet for vidensdeling og grønne indkøbsmål.

Det Kongelige Teater arbejder løbende med bæredygtige hensyn i udbudsprocesser og kontraktindgåelse, hvor der fastsættes krav og retningslinjer, der fremmer miljøvenlige og sociale hensyn i forbindelse med valg af leverandører. Effektiv kontraktstyring er afgørende for at sikre, at vores leverandører opfylder teatrets krav til bæredygtighed og kvalitet.

Teatret har i 2023 igangsat implementeringen af statens "Charter for godt og grønt indkøb", som er et vigtigt skridt mod endnu mere professionelle indkøb med et lavere klimaaftryk. Det grønne charter ligger i tråd med teatrets bæredygtighedsstrategi og arbejdet med grønne indkøb og udbud.

I 2024 sigter teatret også på, at implementere en ny indkøbsstrategi, der skal fastlægge overordnede retningslinjer for vores indkøb samt specifikke mål til fremme af mere bæredygtige indkøb og dermed helt opfylde kravet om implementering af charteret.

Ansvarligt forbrug og produktion

Det Kongelige Teaters mål er at fremme et ansvarligt forbrug og produktion jf. FN's mål 12 om bæredygtighed og har på den baggrund indmeldt nogle mål for genanvendelse i teatrets rammeaftale med Kulturministeriet. Teatret har til fulde nået målet for 2023 jf. tabellen nedenfor.

Delmål	R2022	Resultat 2023	Budget 2024
15 pct. af materialer til kostumeproduktioner genanvendt i 20 pct. af teatrets nyproducerede forestillinger	Data foreligger ikke (nyt mål)	15 pct. eller mere i kostumeproduktionen er genanvendt i 78 pct. af teatrets nyproducerede forestillinger	15 pct. af materialer er genanvendt i 30 pct. af teatrets nyproducerede forestillinger
50 pct. af materialer til scenografisk produktion er genanvendt i 20 pct. af teatrets nyproducerede forestillinger	Data foreligger ikke (nyt mål)	50 pct. eller mere i den scenografiske produktion er genanvendt i 67 pct. af teatrets nyproducerede forestillinger	50 pct. af materialer er genanvendt i 30 pct. af teatrets nyproducerede forestillinger

Som det fremgår, har teatret i 2023 opnået, at 15 pct. eller mere af kostumeproduktionen er genanvendt i 78 pct. af teatrets nyproducerede forestillinger (svarende til 7 ud af 9 produktioner). For den scenografiske produktion gælder, at 50 pct. eller mere er genanvendt i 67 pct. af teatrets nyproducerede forestillinger (svarende til 6 ud af 9 produktioner).

Teatret har i opstilling af baseline undervurderet udgangspunktet for graden af genanvendelse i såvel kostumeproduktionen som ved produktionen af scenografi, da målene allerede er overopfyldte på hhv. seks og syv ud af ni produktioner (se analysen s. 19). Teatret vil drøfte ambitionen fremadrettet (og dermed målene for 2024 i ovenstående tabel) med bl.a. Kulturministeriet.

Målopnåelsen er et resultat af en fokuseret indsats for at fremme bæredygtige produktionsprocesser, færre indløb og mere genbrug og genanvendelse generelt. Og jf. ovenfor er det et område, hvor teatret, suppleret med de nye tiltag i forhold til bæredygtige indkøb, forventer fortsat store forbedringer på sigt.

Øvrige resultater

Det Kongelige Teater har udmøntet puljer fra Kulturministeriet og har selv investeret i en række energiforbedrende tiltag (lyskilder, vinduesisolering, kampagner mv.).

Den lille stigning i teatrets samlede CO₂udledning, trods en aktiv indsats på mange felter i løbet af året, understreger, at teatret både i forhold til adfærd og i fortsatte investeringer skal bibeholde fokus på at spare på energien, øge genanvendelse og sikre grønne indkøb. Dette for at nå de opsatte konkrete mål og ambitionen om en mere cirkulær og bæredygtig teaterdrift.

På de syv indsatsområder er der igangsat mange initiativer, hvilket redegøres for senere i dette grønne årsregnskab.

Som påpeget i sidste års rapport har fokus særligt været på produktion, indkøb og inden for affaldssortering. Der er også en erkendelse af, at det tager tid at få implementeret nye processer, at dataafsættet er svært at etablere og det kræver en ekstra indsats ift. vidensopsamling og økonomiske overvejelser. Men teatrets ansatte har, som det også fremgår af de mange initiativer, der er igangsat, en stor vilje til at gå en mere bæredygtig vej og er godt på vej.

Sådan er klimaregnskabet udført

Det Kongelige Teater har fra 2022 valgt at opstillet et CO₂-regnskab for teatrets ressourceanvendelse. Målet er bedre at kunne fastlægge retningen for vores reduktionsmål og initiativer baseret på konkrete og målbare data. Samtidig sikres fuld åbenhed om vores udvikling siden basisåret 2022 og om fremskridtet i vores bestræbelser på at minimere CO₂-emissionerne på forskellige områder.

År 2023 repræsenterer den første opfølgning siden etablering i 2022. Regnskabet dækker perioden fra 1. januar 2023 til 31. december 2023. Opgørelsen af CO₂-udledninger er i overensstemmelse med den internationalt anerkendte standard Greenhouse Gas Protocol (GHG-Protokollen), der er førende inden for klimaberegninger. I regnskabet omregnes alt forbrug – ofte identificeret via økonomiske nøgletal – til CO₂ ækvivalenter (kaldet CO₂-emissioner).¹ Også drivhusgasser omregnes til CO₂ og præsenteres som CO₂e.

Teatret har fået udviklet redskaber i samarbejde med konsulenter fra Viegand og Maagøe a/s, så vi fremadrettet selv kan udfylde og omregne aktiviteter til CO₂ emission.

I overensstemmelse med GHG-Protokollen refererer CO₂-emissioner til tre forskellige områder, kendt som "Scope 1, 2 og 3". Regnskabet differentierer derfor mellem direkte og indirekte CO₂-udledninger.

1. Scope 1 beskriver egen direkte udledning- for teatret er det brændstof fra egne biler.
2. Scope 2 beskriver den energi vi køber, dvs. el og varme.
3. Scope 3 omfatter alle øvrige aktiviteter teatret foranlediger (Det er udledninger fra kilder, som vi ikke selv ejer eller kontrollerer, f.eks. fra forretningsrejser, indkøb af it-

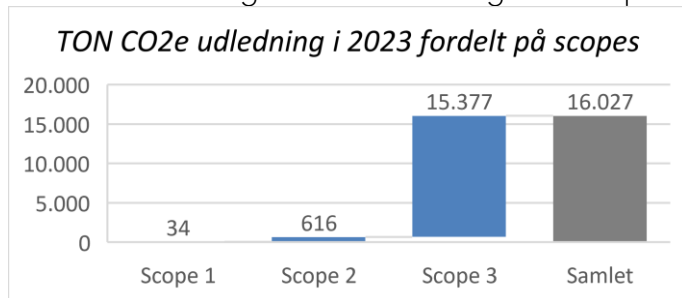
¹ El- og varmemeforbrug er opgjort efter Energinet Øst CO₂ emissioner.

udstyr og services, madordninger, fragt af varer, m.m.).

Resultatet af CO2regnskabet 2023

Teatrets CO2-regnskab fordeler sig således på Scope 1, 2 og 3:

Scope 1

Inden for Scope 1 omfatter Det Kongelige Teaters CO2-emissioner primært diesel, der anvendes til egne transportmidler, som tæller to minibusser og to caddy (mindre varevogne) og tre kassevogne. Transportmidlerne bidrager med en emission på 33 tons CO2. Dertil kommer en mindre udledning fra naturgas fra vores køkken på Gl. Scene, som udgør 0,96 tons CO2e. Samlet set udgør dette 34 tons CO2e i 2023. Der har været tale om en mindre reduktion i emissionerne fra basisåret 2022 med en samlet nedgang på 2 tons CO2e. Der er i 2023 indført log af bilernes kørselsmønster, så udskiftningen kan dække de præcise transportbehov. Teatret udskifter løbende vognparken med elbiler, efterhånden som bilerne afskrives.

Teatrets forbrug af lastvognstransport ligger i Scope 3, da det er udliciteret transport.

Scope 2

Inden for Scope 2 stammer Det Kongelige Teaters CO2-emissioner udelukkende fra el- og varmekonsum i vores huse samt elforbruget i Dyrehaven/Moesgaard.

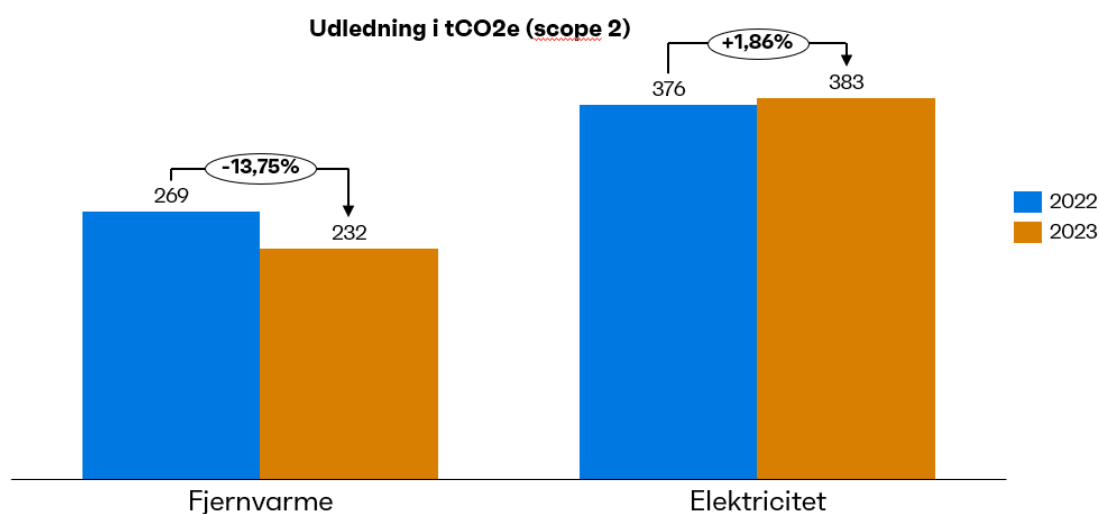
Som nævnt ovenfor, så er der i 2023 sket en mindre stigning i det samlede energiforbrug på 71MWh for fjernvarme og 200 MWh for el.

I 2023 udgjorde dette 232 tons CO2e for fjernvarme og 383 tons CO2e for elektricitet (se figuren nedenfor). Der er tale om et fald i samlede emissioner fra fjernvarme på 13,75pct. og en stigning i samlede emissioner fra elektricitet på 1,86pct. sammenlignet med 2022. Og dette på trods af, at der er skete en stigning i selve forbruget på begge poster. Energikilderne er således blevet "grønnere" – særligt indenfor fjernvarme.

Teatrets stigning i energiforbruget fra 2022 til 2023 tilskrives en række forskellige også udefrakommende forhold. Graddagetallet er jf. DMI ca. 1 pct. højere i 2023 end i 2022. Målinger viser, at 2023 både har været koldere end 2022 og dermed krævet mere varme og på andre tider af året været varmere og krævet et større elforbrug til øget nedkøling. Primo 2022 var fortsat påvirket af corona med et mindre aktivitetsniveau og deraf et mindre energiforbrug. Energistyrelsens instruks med sænkning af indendørstemperaturen til 19 grader i vinteren 2022/2023 udmøntede sig meget forskelligt i de tre huse. I Operaen viste det sig vanskeligt, fordi varmetilførslen overvejende sker gennem ventilationsanlæggene, der normalt kan slukkes om natten, men da det i løbet af vinteren blev for koldt om morgenen med afsæt i en lavere dagtemperatur, blev anlæggene sat til at køre mere.

Udviklingen i CO₂ udledningen i 2023 er naturligvis også afhængig af antal aktiviteter i husene, valg af repertoire samt de enkelte indkøbs CO₂ aftryk mv. Teatrets mange huse har åbent i store dele af døgnet og med åbning af caféen i Operaen og den øgede mængde af aktiviteter i caféer, foyerer og restauranter giver et større energiforbrug.

Hvad svarer teatrets Scope 2 CO₂ udledning til?

En dansker udleder i gennemsnit 17 ton CO₂e årligt.

*Teatrets udledning svarer til
943 danskeres årlige CO₂e udledning i 2023.
(Mod 932 danskeres årlige udledning i 2022).*

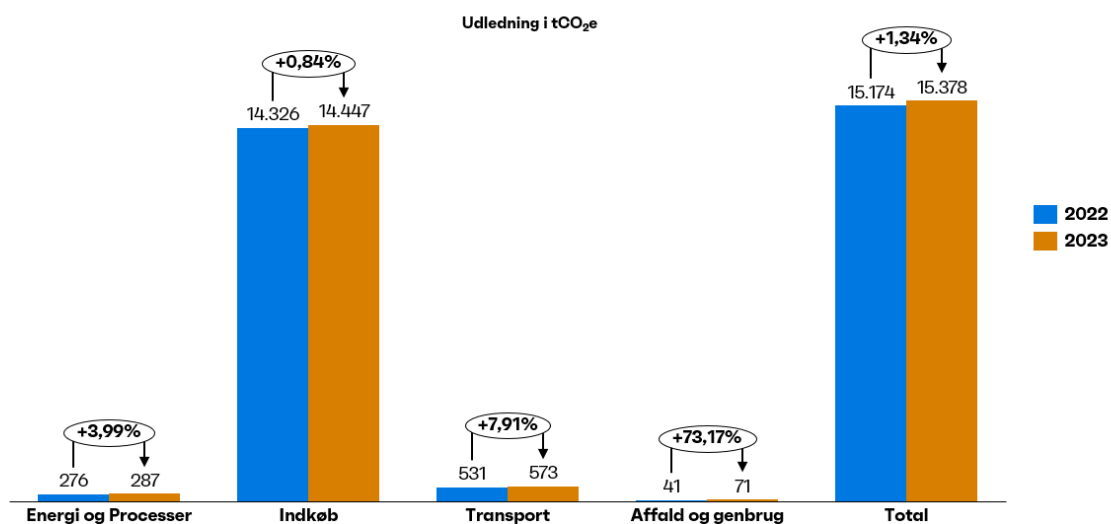

Scoop 3

Hele 96 pct. af Det Kongelige Teaters samlede CO₂-emissioner udgør Scope 3, som primært omfatter indkøb (14.447 tons CO₂e), transport (573 tons CO₂e) samt energi og processer (287 tons CO₂e). Dette udgør i 2023 samlet set 15.378 tons CO₂e, som fremgår af den nedenstående figur.

Figuren viser Scope 3-udledningerne opdelt på fire kategorier og sammenligner data fra 2022 med data fra 2023. Scope 3 omfatter alle andre indirekte emissioner i teatrets værdikæde, der stammer fra leverandører og samarbejdspartnere.

Det er ikke unormalt for en organisation med størrelse og karakter som Det Kongelige Teater at have en emissionssammensætning, hvor Scope 3 udgør den overvejende del (kilde: Viegand & Maagøe).

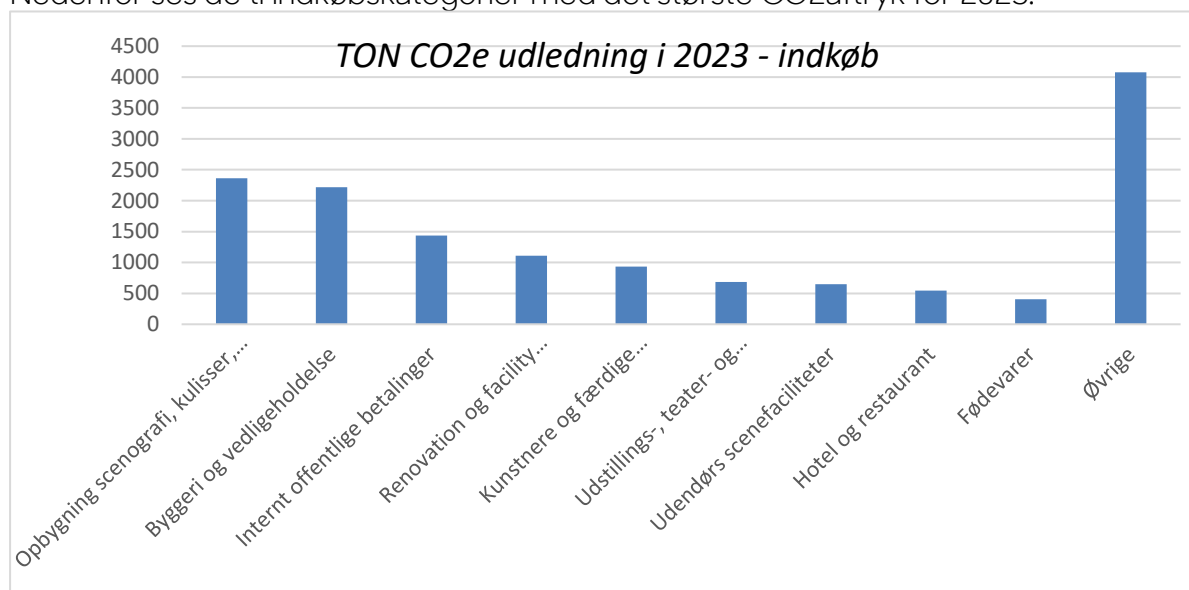
Affald og genbrug har været et af teatrets store fokusområder i 2023 også i forhold til det strategiske mål om at øge bevidsthed om aftryk og påvirke adfærd på teatret. Stigning i udledning tilskrives, at opgørelsespraksis på dette område er blevet præciseret i 2023, idet data fra 2022 var baseret på løse fremskrivninger fra en kort periode. Der genbruges en meget stor del af teatrets affald, hvilket samlet set næsten eliminerer aftrykket herfra (såkaldt "fortrængningseffekt") se mere s. 29.

Fra 1. januar 2023 har Det Kongelige Teater benyttet en ny og udvidet registreringspraksis af de institutionsspecifikke indkøbskategorier. Denne registreringspraksis er implementeret i samarbejde med Kulturministeriet og har til formål at ensarte registreringerne af institutionsspecifikke indkøb på hele Kulturministeriets område. I praksis betyder dette, at

teatret har fået et bedre indblik i indkøb som foretages i forbindelse med teaterproduktionen. I den nye registreringspraksis skelnes der fx mellem materialer til opbyggelse af scenografi, indkøb af materialer til produktion af kostumer og indkøb af AV-udstyr til scenerne. Den nye registreringpraksis pr. 1. januar 2023 indeholder i alt 18 indkøbskategorier, som er ligeligt fordelt mellem varekøb og tjenesteydelser.

Nedenfor ses de ti indkøbskategorier med det største CO₂aftryk for 2023.

Note til kategorien *Øvrige*: Denne kategori indhold alle øvrige indkøbskategorier (fx lastvognstransport, licenser og rettigheder, kontorartikler, konsulentydelse, post og pakkeforsendelser m.m.). (Øvrige indkøb har hver for sig alle et aftryk, der er mindre end 425 ton CO₂e).

På baggrund af udgifter opgjort til lastvognstransport af primært scenografi (til og fra produktionssted, lager og turné) viser beregningerne, at der er udledt ca. 67 ton CO₂e, hvilket indgår i indkøbskategorien "Øvrige".

Scope 3, er vores klart største udledningskategori og har dermed det største fokus i forhold til yderligere reduktion. Derfor vil der være et særligt fokus bl.a. på de ti nævnte indkøbskategorier.

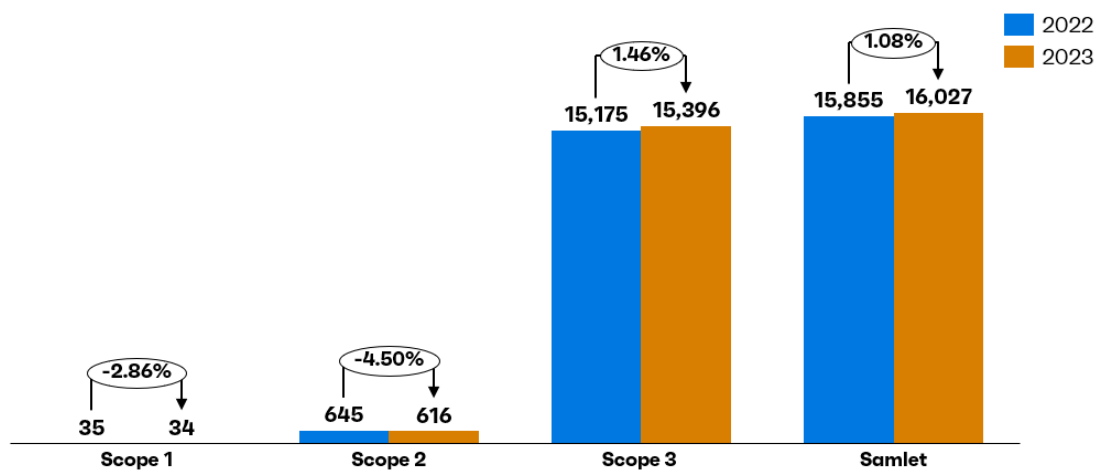
Det har ikke været muligt præcist at identificere den lille stigning fra Scope 3, men det kan tilskrives generelt øget aktivitet, repertoiret, øget medarbejderantal eller den ændrede metode og datavalidering.

Sammenligning af CO₂ regnskaberne for 2022 og 2023

Det samlede klimaregnskab for Det Kongelige Teater i 2023 viser en lille stigning på 1,08 pct. emissioner sammenlignet med 2022.

CO₂-regnskabet viser en nedgang i både Scope 1 og Scope 2 med henholdsvis 2,9 pct. og 4,5 pct., hvilket skyldes grønnere energi, mens der ses en stigning i Scope 3 på knap 1,5 pct.

Status på de syv indsatsområder i 2023

Initiativer og resultater

Teatret har udpeget syv indsatsområder, som er bredt forankret på teatret på tværs af afdelinger. Nedenfor gives en status på de syv udvalgte indsatsområder:

1. Bygningsdrift
2. Produktion
3. Lager og logistik
4. Øget klimabevidsthed
5. Indkøb og kontrakter
6. Affaldshåndtering
7. Publikum

Bygningsdrift

Teatrets energiforbrug monitoreres og der er etableret en ledelsesgruppe på tværs af Det Kongelige Teater og Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS), som har ansvar for forsyningsdrift på teatret), der kontinuerligt sikrer en overvågning af forbruget og optimerer, hvor det er muligt.

Opnåede- og igangsatte handlinger	Aktivitet	2023
En kontinuerlig opfølgning på DKTs energiforbrug	Der kommer ugerapport på hvor meget strøm og vand, der er brugt i løbet af ugen. Driftspersonalet overvåger et eventuelt unormalt højt forbrug	Implementeret
Energiledelse i form af energiarbejdsgruppemøder i fast turnus 3-4 gange om året mellem SLKS og DKT	Ledelsesinformation om energiforbrug hos Det Kgl. Teater gennemgås med henblik på optimering af energiforbrug	Implementeret
Power monitorering Expert	Digital monitorering af el, vand og varme	Implementeret
Sluk lyset-kampagne	Gennemført med ophæng af plakater og kommunikation på Kongeside i forbindelse med energikrisen	Implementeret
Opsætning af solceller på taget på Skuespilhuset	Projektet er under overvejelse med teknisk og økonomisk afklaring. Afklaring er at det ikke er oplagt	Afklaring er, at det ikke er oplagt, hvorfor lukkes ned.
72 Roblon lyskanoner udskiftes til LED i skuespilhuset foyer	250W skiftes til 150W (ca. 7.200W i besparelse og længe levetid).	Implementeret
Energi måling på scene, køkken, og kantiner	Lokale energimålere er installeret på vores forbrugsområde, hvilket hjælper med at tydeliggøre vores energiforbrug. Benyttes i rapporter til energimøder.	Implementeret

Kølecentralen struktur og kapacitet Gl. Scene	For at kunne forbedre styring af køle til vores bygning og opnå en mulig besparelse.	Undersøgelse igangsæt.
Lysstyringer forhus - Gamle scene	Bedre lysstyring af forhuset, så det ikke unødvendig står tændt hele tiden.	Udsat grundet manglende finansiering.
Pir lysstyring på toiletter og gangarealer i Operaen og på Gl. Scene	Bevægelsessensor på lys på toiletter og gangarealer i Operaen og på Gl. Scene, så lyset ikke står tændt hele tiden.	Udsat grundet manglende finansiering.
Kølecentralen Operaen	Analyse af kølecentral til bedre styring af bygningen og dermed en mulig besparelse	Udsat grundet manglende finansiering.

Teatret har implementeret en stor del af ovenstående aktiviteter, der alle har bidraget til at teatrets bygningsdrift bliver mere bæredygtig og overvågningen gør, at der i større grad kan prioriteres indsatser, der nedbringer forbrug og CO₂-aftryk.

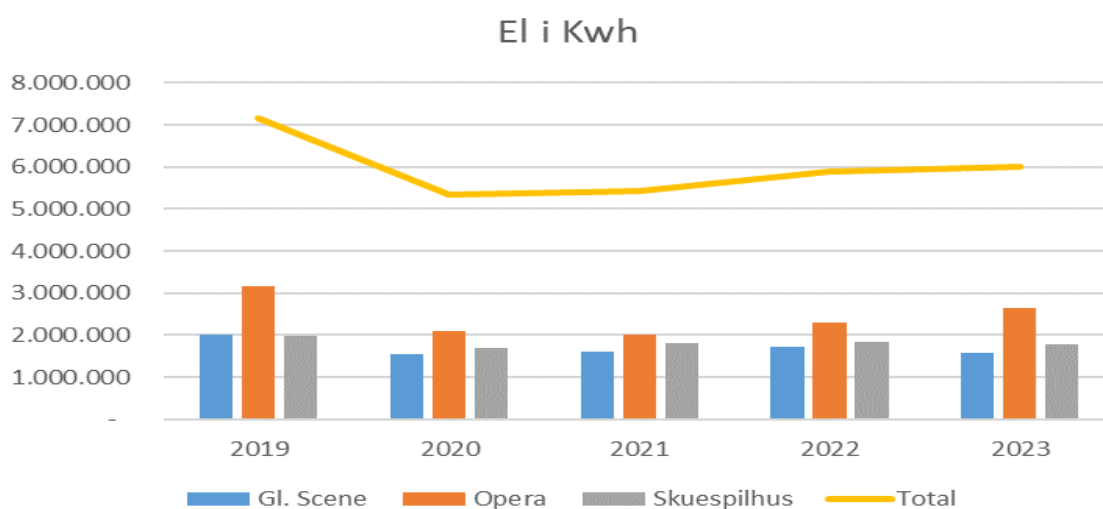
Nedenfor gennemgås energiforbruget specifikt for teatrets tre huse

Elforbrug (2019-2023)

Teatrets elforbrug for 2019-2023 ses nedenfor for de tre huse Gamle Scene, Operaen og Skuespilhuset, der monitoreres kontinuerligt via et øget antal målestationer. Tallene fra 2020-2022 er forbundet med nogle unormale perioder grundet corona-nedlukninger.

Elforbrug 2019-2023

Målt i KWh	2019	2020	2021	2022	2023
Gl. Scene	1.998.112	1.536.312	1.609.372	1.733.140	1.576.210
Opera	3.171.424	2.099.752	2.023.559	2.306.499	2.653.350
Skuespilhus	1.983.107	1.695.521	1.809.969	1.839.262	1.771.256
Total	7.152.643	5.331.585	5.442.900	5.878.901	6.000.816

Tabel og graf for elforbruget viser et fald fra 2019 og fra 2020 en stigning i forbruget i Operaen og et fald i Skuespilhuset og Gl. Scene. Der er sket en samlet stigning fra 2022 til 2023 på 2 pct.

Stigningen i Operaen hænger som tidligere nævnt både sammen med gradedage, 19graders-instruksen og det stigende aktivitetsniveau, hvor alle scener og prøvesale er i brug i langt højere grad end før vækststrategien. De energibesparende tiltag ift. investeringer i lyskilder har særligt været prioriteret mulig i 23 på Skuespillet og Gl. Scene.

Solcellerne på Operaens tag leverer grøn energi svarende til 22,6 pct. af energiforbruget på Operaen. I 2023 har vi afsøgt muligheden for at få solceller på taget af Skuespilhuset, men det har desværre vist sig, at tagets beskaffenhed og dermed investeringen ikke kan stå mål med outcome.

Elproduktionen fra solceller på Operaens tag

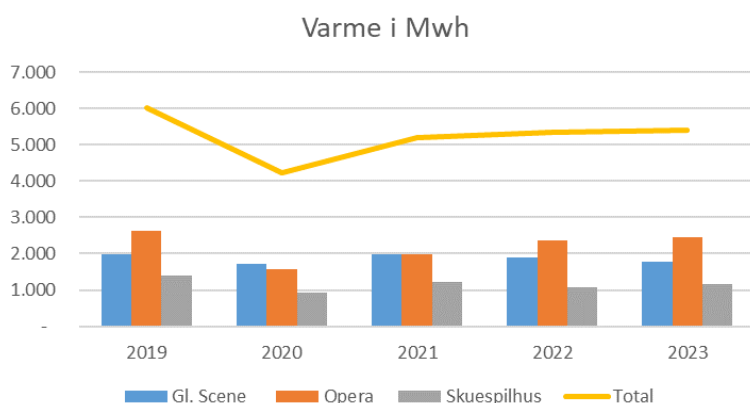
Kwh	2022	2023
Produktion	626.628	600.137
Opera forbrug	2.306.499	2.653.350
% af Opera forbrug	27,17%	22,62%

Varmeforbrug

Varmeforbruget er steget i alle huse i perioden 2019-2023, dog ses et lille fald i 2022, hvor særlige restriktioner gjorde, at der kun måtte varmes op til 19 grader. Varmeforbruget er samlet set steget med 1,3 pct. for de tre huse fra 2022-2023. I Operaen, der også er det største hus (41.000 m²), er stigningen størst, hvilket bl.a. skyldes, at caféen siden 2023 er åben i dagtimerne, hvorfor forhuset så varmes op.

Varmeforbrug 2019-2023

Målt i MWh	2019	2020	2021	2022	2023
Gl. Scene	1.992	1.722	1.998	1.886	1.783
Opera	2.636	1.587	1.985	2.363	2.463
Skuespilhus	1.405	923	1.230	1.089	1.162
Total	6.034	4.232	5.213	5.337	5.408

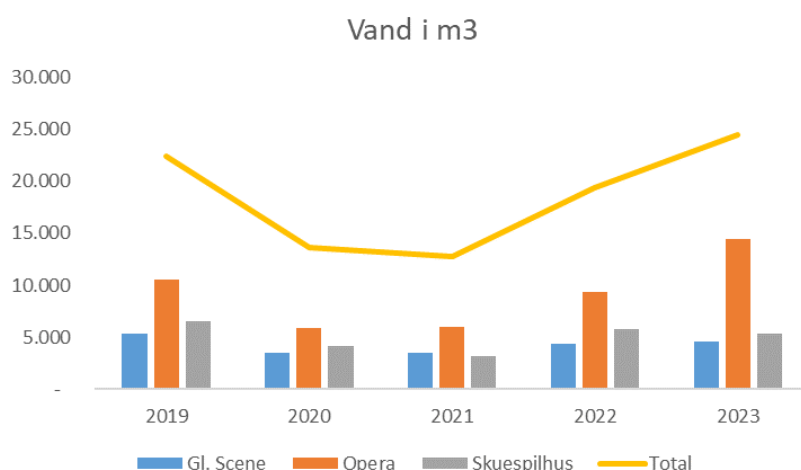

Vandforbrug 2019-2023

Vandforbruget er steget samlet set med 26 pct. stigning fra 2022 til 2023, og m³ vandforbrug fra 19.394 – 24.444. Nedenfor ses grafen for vandforbruget i det tre huse, hvor det ses, at stigningen primært er i Operaen og i Skuespilhuset. I Skuespilhuset, har der blandt andet været forestillinger, hvor scenografien indbefattede store mængder vand. For Operaen er der en sammenhæng med den øgede aktivitet i cafeen og restauranterne samt vandspild fra toiletter, som nu er udbedret.

Målt i m ³	2019	2020	2021	2022	2023
Gl. Scene	5.344	3.454	3.554	4.343	4.624
Opera	10.550	5.933	6.014	9.313	14.431
Skuespilhus	6.546	4.210	3.183	5.738	5.389
Total	22.440	13.597	12.751	19.394	24.444

Teatret gennemførte i 2023 en lokaleanalyse for placering af medarbejdere, der bl.a. anviser en mere klimavenlig og bæredygtig arealudnyttelse og generel anvendelse af teatrets huse. Resultatet skal implementeres i 2024.

Produktion

Det Kongelige Teater arbejder med ansvarligt forbrug og produktion ved bl.a. at ændre mængden, der forbruges, og ved at søge at ændre produktionsprocesserne. I første omgang er der indført grønne regnskaber på kostumeproduktionen og den scenografiske produktion i alle nye produktioner.

Opnåede- og igangsatte handlinger	Aktivitet	2023
Tværgående arbejdsgruppe etableret med producenter og repræsentanter for kostume, møbel og rekvisit samt scenografi.	Arbejdsgruppe nedsat - faste møder planlagt hver anden måned i 2024	Arbejdsgruppe etableret. Arbejdsgruppen sikrer fremdrift og opfølgning på igangsatte aktiviteter
Beslutning om at arbejde ud fra anbefalingerne i The Theatre Green Book	Mål: 50 pct. genbrug og 65 pct. genanvendelse af materialer til scenografi og kostumer. Metode: Learning by doing - vi udvikler og tester undervejs	Målopnåelse: 45 pct. genbrug og 83 pct. genanvendelse
Pilotforestillinger: HEX (og Den Vægelsindede)	Test af metode og værktøj	Pilot afsluttet
Indføre Grønt regnskab i alle nye produktioner	Grønt Regnskab1. Udvikling af Basis - udviklingsestimater anvendelse i udviklingsforløbet. 2. *Udvikling af Grønt regnskab	Skabeloner udviklet og taget i brug på alle nye produktioner. Første opsamling af indsamlede data indgår i det grønne regnskab for 2023
Tidlig involvering af kunstnere	Velkomstbrev med indarbejdet hensigt og mål i produktioner	Implementeret
	Scenografisk katalog med inspiration og information om mulige genanvendelige komponenter	Første udkast til katalog udarbejdet og testet
Udvikling af standardelementer til Scenografi	Multivogne, gulvplader	Implementeret
	Muligheder for et system til genanvendelige vægge	Arbejdsgruppe etableret og projekt igangsat. Evaluering og drøftelser af initiativer pågår.
Indføre Grønt regnskab i alle ny-produktioner	Grønt Regnskab1. Udvikling af Basis - udviklingsestimater anvendelse i udviklingsforløbet. 2. *Udvikling af Grønt regnskab	Implementeret
Research på nye materialer	Løbende aktivitet	Løbende
Inspirations/ informationsmøder Gå- Hjem møder	Løbende aktivitet	PILOT: opstart linformationsmøde1 med scenetekniske hold - i Skuespilhuset

Det Kongelige Teater har fra 2023 indgået et tillæg til rammeaftalen om at fremme et ansvarligt forbrug og produktion for perioden 2023-2025 jf. FN's verdensmål nr. 12.

Delmål	R2022	Resultat 2023	Budget 2024
15 pct. af materialer til kostumeproduktioner genanvendt i 20pct. af teatrets nyproducerede forestillinger	Data foreligger ikke (nyt mål)	15pct. eller mere i kostumeproduktionen er genanvendt i 78pct. af teatrets nyproducerede forestillinger	15 pct. af materialer er genanvendt i 30pct. af teatrets ny-producerede forestillinger
50 pct. af materialer til scenografisk produktion er genanvendt i 20pct. af teatrets nyproducerede forestillinger	Data foreligger ikke (nyt mål)	50pct. eller mere i den scenografiske produktion er genanvendt i 67pct. af teatrets nyproducerede forestillinger	50 pct. af materialer er genanvendt i 30pct. af teatrets ny-producerede forestillinger

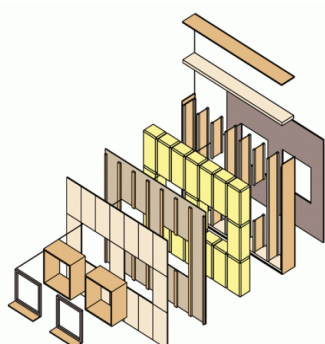
Med afsæt i en fokuseret indsats på bæredygtige produktionsprocesser, færre indkøb og mere genbrug og genanvendelse konstateres en høj målopfyldelse ud fra de opsatte mål i produktionen af kostumer og scenografi, hvor teatret er kommet langt med at indføre grønne regnskaber på alle nye produktioner.

Således fremgår det af tabellen ovenfor, at 15pct. eller mere af kostumeproduktionen er genanvendt i 78pct. af teatrets nyproducerede forestillinger (svarende til 7 ud af 9 produktioner). For den scenografiske produktion gælder det, at 50pct. eller mere er genanvendt i 67pct. af teatrets nyproducerede forestillinger (svarende til 6 ud af 9 produktioner).

Teatret har arbejdet med mange former for genbrug og genanvendelse. At udvikle og indkøbe standardkomponenter med lang levetid og flere kombinationsmuligheder er en væsentlig andel af resultatet i 2023. Møbler og rekvisitter fra lager bliver også brugt igen og igen ligesom kostumer fra lageret med små eller større modificeringer får nyt liv, når de genbruges.

Her er et godt eksempel på standardelementers anvendelse i store konstruktioner og nederst ses multivogn, podier og genbrugstrapper.

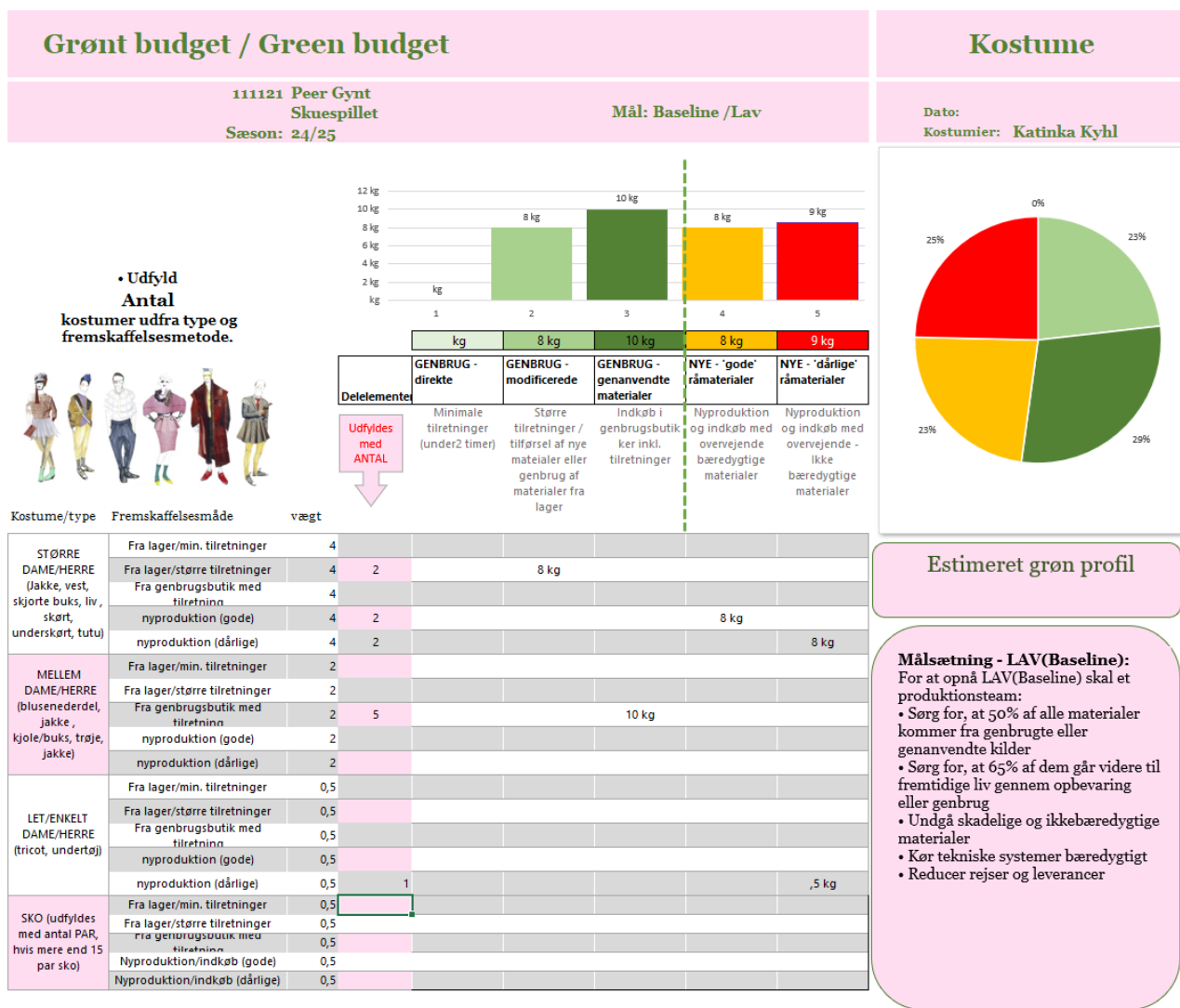

Cirkulært design' og 'Design for Disassembly', som er nye designprocesser til at fremme bæredygtig produktion, som vi løbende implementerer i konstruktionsprocessen, skal på sigt sikre et minimum af spild og øge andelen af genbrug. I den

efterfølgende produktion, der er konstrueret så modulært som muligt, giver det mulighed for at samle og skille dekorationer ad; helt ned til komponentniveau og derigennem sikre cirkularitet. Aktive materialevalg, herunder nye recirkulerede materialer (tekstiler, plastikplader), bidrager ydermere. Teatret afsøger nye teknologier som 3D print i stor skala, hvor printmaterialet er genanvendt plast, majs m.m.

I 2023 er Grønt Budget (det grønne produktionsregnskab) implementeret (se figur nedenfor). Det indeholder både et budget og et endeligt regnskab for de anvendte materialer og udfyldes af de producerende enheder (kostumeafdelingen, scenografi samt møbler og rekvisitter). Budgettet visualiserer de materialevalg, som fx kostumedesignerens ideer lægger op til. Det giver direkte mulighed for at rådgive om andre og mere bæredygtige valg, herunder fravalg af materialer, kemikalier og andre skadelige stoffer samt CO2-belastende produktionsmetoder.

Kostume/type	Fremskaffelsesmåde	vægt			
STØRRE DAME/HERRE (Jakke, vest, skjorte buks, liv, skørt, underskørt, tutu)	Fra lager/min. tilretninger	4			
	Fra lager/større tilretninger	4	2	8 kg	
	Fra genbrugsbutik med tilretning	4			
	nyproduktion (gode)	4	2		8 kg
	nyproduktion (dårlige)	4	2		8 kg
MELLEM DAME/HERRE (blusenederdel, jakke, kjole/buks, trøje, jakke)	Fra lager/min. tilretninger	2			
	Fra lager/større tilretninger	2			
	Fra genbrugsbutik med tilretning	2	5	10 kg	
	nyproduktion (gode)	2			
	nyproduktion (dårlige)	2			
LET/ENKELT DAME/HERRE (tricot, undertøj)	Fra lager/min. tilretninger	0,5			
	Fra lager/større tilretninger	0,5			
	Fra genbrugsbutik med tilretning	0,5			
	nyproduktion (gode)	0,5			
	nyproduktion (dårlige)	0,5	1		,5 kg
SKO (udfyldes med antal PAR, hvis mere end 15 par sko)	Fra lager/min. tilretninger	0,5			
	Fra lager/større tilretninger	0,5			
	Fra genbrugsbutik med tilretning	0,5			
	Nyproduktion/indkøb (gode)	0,5			
	Nyproduktion/indkøb (dårlige)	0,5			

Det grønne produktionsregnskab resulterer i et overblik over data for anvendte materialer i 5

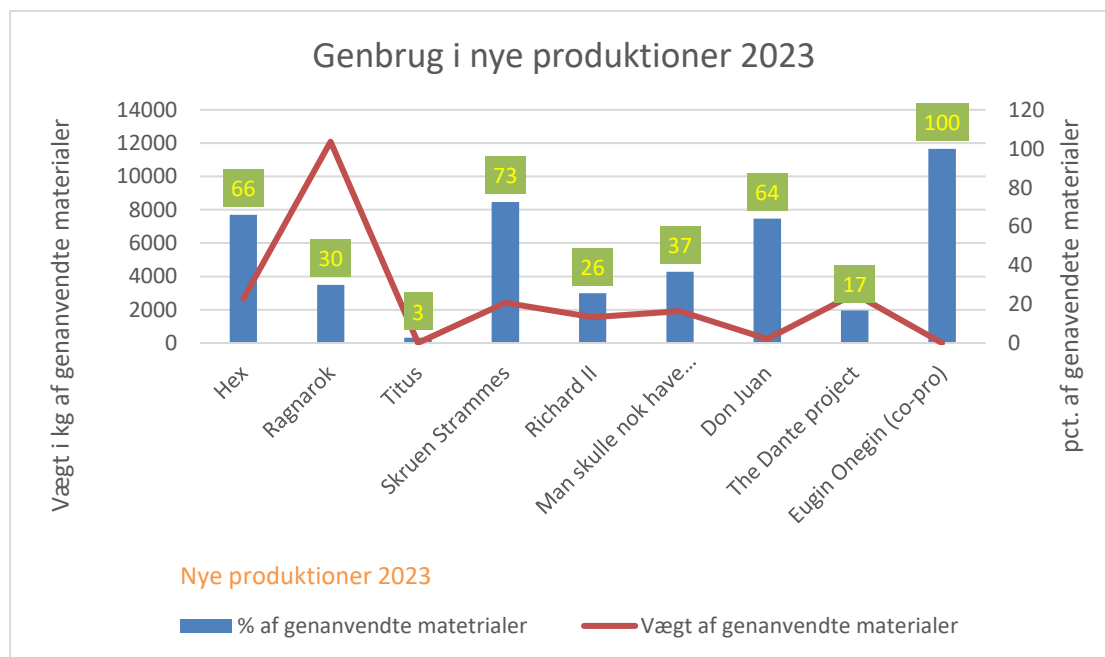

kategorier.

Det grønne regnskab laves for alle teatrets nyproduktioner og i skemaet herunder er de 9 forestillinger vist med individuelle procentangivelser for genanvendte materialer. Til de 9 nyproduktioner i 2023 er der i alt anvendt 57,5 tons materialer (tekstiler, tråd, træ, plast, metaller, maling, hjul, podier, multivogne m.m.), heraf var 23,8 tons genbrug/genanvendelse, hvilket svarer til 41 pct.

HEX var med 71 pct. den nyproduktion, der havde den højeste andel af genanvendte materialer i kostumeproduktionen. *Skruen Strammes* er produceret af 80 pct. genanvendte materialer i den scenografiske produktion.

Den 9'ende forestilling *Eugen Onegin* er en co-produktion, der er produceret af en anden opera. Da det er en ny-produktion, som vi medfinansierer og har premiere på, er det besluttet, at den tæller med i statistikken som 100pct. genbrug, da vi genanvender produktionen 100 pct. (ca. 4,5 tons).

I 2023 får 83 pct. af de anvendte materialer et efterliv – dvs. de ikke smides ud.

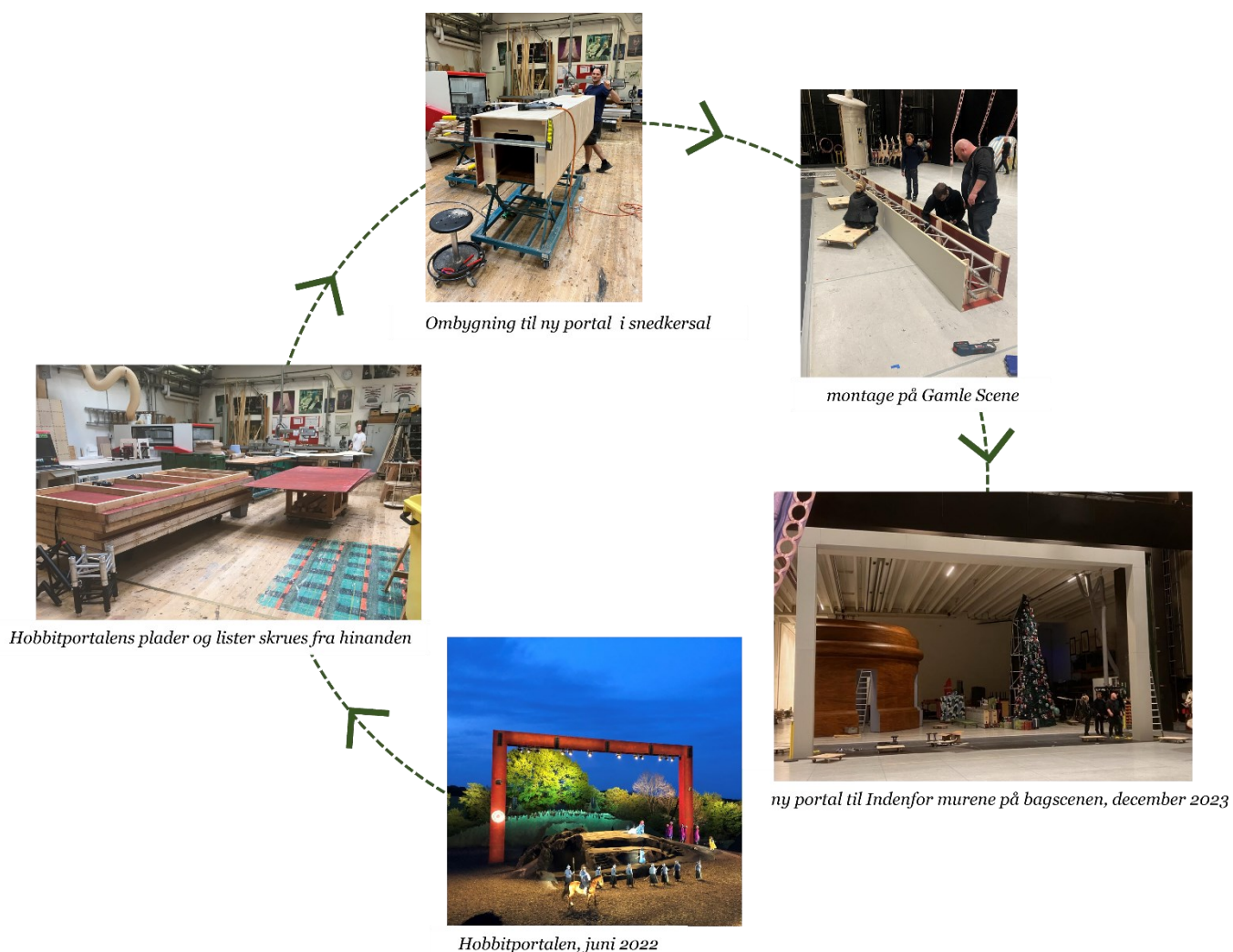
Der arbejdes løbende med at ændre arbejdsprocesser og gennem tegninger og instrukser til sceneteknikerne at sikre en model for adskilles af en færdigspillet scenografi, så

den kan pakkes, så den er lettest mulig at genanvende i nye produktioner. Her er det en kasseret produktion, hvor materialerne allerede er planlagt anvendt i nye produktioner.

I bestræbelserne på at genanvende gemte komponenter og dele, er registrering og placering essentielt for et cirkulært system. På sigt er det et tanken, at et lagersystem kan yde det nødvendige overblik og give scenografer mulighed for at kigge på, hvilke emner der er på lager. Så de og vi andre har lettere ved at finde materialer til genanvendelse.

Cirkulær materialeanvendelse - Fra *Hobbitten* til *Indenfor murene*

Her er et eksempel på godt genbrug. Portal blev først brugt i *Hobbitten* både i Dyrehaven og på Moesgaard, hvorefter den blev genanvendt til *Indenfor murene* på Gamle Scene.

Der indgår mange materialer til at fremstille teatrets store udendørsforestillinger og disse forestillinger gemmes ikke i repertoire. Så når forestillingen er færdigspillet på Moesgaard, så

er det slut. Det er oplagt at skille materialerne ad og gemme dem, så de kan ombygges og får nyt liv i en anden forestilling og måske på en anden scene.

Da *Hobbit*portalen blev fremstillet, blev træet til portalen kun skruet sammen (ikke limet). Derfor kan både trælisterner og beklædningsplader genbruges. Listerne går videre til næste forestilling i Dyrehaven og pladerne genopstår nu som beklædning til en portal i *Indenfor murene*, der har premiere i januar 2024.

Erfaringerne fra arbejdet med genanvendelse vil indgå i definitionen af de kommende mål og dialogen med Kulturministeriet, idet de mål der indgår i rammeaftalen forekomme at være sat for lavt og da vi internt nu vurderer, at kunne være mere ambitiøse.

Lager og logistik

Teatrets ambition om at blive langt mere bæredygtigt hænger sammen med genbrug og genanvendelse, hvilket bl.a. kræver et digitalt lagerstyringssystem, som i de sidste år er blevet testet, og hvor erfaringerne bringes med i den videre proces i 2024.

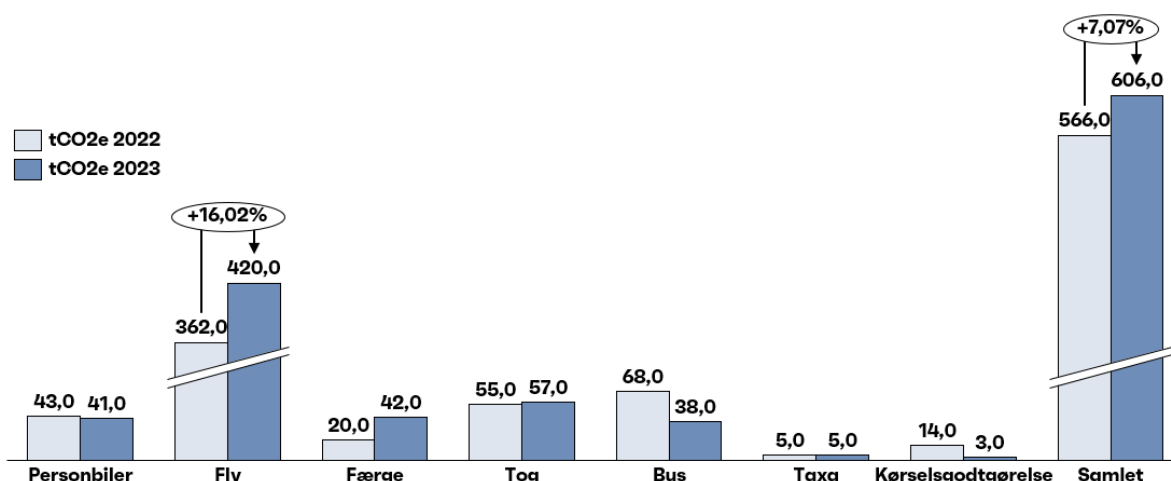
Opnåede- og igangsatte handlinger	Aktivitet	2023
Automatisk log af alle vores bilers kørselsmønster, og CO2 udledning.	Logning er iværksat mhp afdækning af kørselsbehov forud for udskiftning af bilpark.	Implementeret
Udskiftning af bilpark til en mere miljøvenlig løsning	Udskiftning til el vil ske løbende ved udskiftning af varebiler, typisk i forlængelse af færdigafskrivning (første varebil er afskrevet i foråret 2024)	Afventer opstart
Opnåede erfaringer om behov for politik for lagerstyring	Rapport fra indledende pilotprojekt foreligger. Der indhentes løbende erfaringer med henblik på at identificere hvilke elementer, der med fordel medtages i lagerstyringen forud for implementeringen af systemet	Erfaringer indhentes løbende
Test af digital lagerstyring på flere forestillinger (bl.a. <i>Indenfor murerne</i>).	Indgår i genoptaget projekt fra foråret 2024	Igangsat
Registrering af containere i asset management	Det er besluttet i første omgang ikke at bruge det digitale lagerstyringssystem til at registrere hele containere.	Afventer opstart
Registrering af lys, lyd og video udstyr i Asset management	Indgår i genoptaget projekt fra foråret 2024	Indgår i genoptaget projekt fra foråret 2024
'Opbygning af et pluklager, hvor standardelementer som multivogne, rig og podier incl. Fittings opbevares som man kender det fra udlejningsbranchen, hvor system og orden sikrer professionel håndtering.	Indgår i genoptaget projekt fra foråret 2024	Indgår i genoptaget projekt fra foråret 2024

Teatrets kommende store projekt om at indføre digital lagerstyring på alt omkring forestillingerne, herunder lys-, lyd- og videoudstyr, dekorationsdele, kostumer og

scenetekniske elementer samt øvrige genbrugsmaterialer er blevet udskudt til opstart i 2024. Pilottesten skal sikre implementeringen af et digitalt lagerstyringssystem i løbet af sæson 24/25, der skal vise ajourførte beholdningsoversigter, optimere arbejdsgange vedrørende genbrug og genanvendelse samt sikre anvendelse af teatrets økonomiske midler mest hensigtsmæssigt.

Udviklingen i teatrets klimaaftryk i transport og rejser er steget med 7,07pct. fra 2022 til 2023 (fra 566t CO₂e til 606t CO₂e). Det er hovedsageligt et stigende forbrug af flyrejser på 16,02 pct., der trækker den samlede udledning op. Et øget forbrug af flyrejser mærkes hurtigt i det samlede emissionsregnskab, da det har en relativ høj emissionsfaktor, som her er beregnet på baggrund af udgifter til flybilletter. Emissionsfaktoren for en flyrejse er ca. 5 gange højere pr. DKK end emissionsfaktoren pr. DKK for en togrejse.

Teatret indførte i januar 2023 indkøb af flybilletter gennem Carlson Waggonlit (CWL), der har indgået aftale med Statens Indkøb om at sikre de billigste billetter og samtidig leve op til FN-principperne om bl.a. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, antikorruption og miljø. I 2023 købte teatret i alt 615 flybilletter gennem CWL (svarende til ca. 95pct. af alle flybilletter), hvilket er en stor stigning fra 211 flybilletter gennem CWL i 2022. Tallene er forbundet med en vis usikkerhed, da 2022 var et overgangsår og der er også købt et antal billetter udenfor CWL.

Sammenlagt udgør transportposten en relativ lille del af teatrets CO₂ udledning og teatret har via aftalerne i staten sikret en høj grad af bæredygtighed i de valg, der træffes. Teatret følger udviklingen, idet det er vurderet ud fra forretningshensyn, mulighed for at tiltrække navne til forestillinger og den samlede indsats for CO₂-reduktion, at teatret fortsat vil købe flybilletter til udenlandske kunstnere, der skal flyves ind til Danmark og hjem igen i forbindelse

med en forestilling og til medarbejdere og ledere, når de skal på turné og rundt og se produktioner i ind- og udland.

Øget klimabevidsthed

Der er etableret en grøn projektgruppe, med ansvarlige tovholdere fra de enkelte indsatsområder. Projektgruppens ansvar er at erfaringsudveksle, dele gode idéer og sikre fremdrift i de initiativer, der er igangsat i løbet af 2023. Initiativerne er valgt ud fra kriterier som størst reduktionseffekt, medarbejderinvolvering, kommende forventet lovgivning og potentiel økonomisk upside.

Der er i 2023 blevet afholdt en række medarbejderinddragende aktiviteter, heriblandt oplæg og præsentationer på afdelingsbasis, praksisrelateret rådgivning, udviklingsgrupper, gæstebesøg i forbindelse med seminarer, videndeling og netværksopbygning (internt, nationalt og internationalt).

Der er stor efterspørgsel på teatrets erfaringer og kompetencer, og vi bidrager gerne i det omfang, det er muligt fx med rådgivning til mindre kulturinstitutioner om teatrets arbejde med grøn omstilling.

Indkøb og kontrakter

Teatret har arbejdet strategisk for at sikre en større andel af bæredygtige indkøb og udbud.

Opnåede- og igangsatte handlinger	Aktivitet	2023
Etablering af kontraktstyring på vare- og tjenesteydelseskontrakter	Implementeret kontraktstyringssystem på DKT	Implementeret på DKT
Fremme af grønt indkøb på flyrejser og hoteller	CWT implementeret som primær bookningsportal til bestilling af fly og hotel ved tjenesterejser	Implementeret på DKT
Udarbejde grønne udbuds- og indkøbspolitikker og styrke synergier på tværs af teaterets indkøbsområder, herunder øget brug af SI og SKI aftaler	Udbud og Indkøbsenheden arbejder løbende med udbredelse af øget brug af SKI og SI-aftaler på DKT.	Implementeret på DKT
Gennemføre kortlægning af de enkelte indkøbsområder med henblik på at effektuere grønne indkøbspolitikker og sikre flere bæredygtige og miljømæssige alternativer til eksisterende produkter.	Del af projekt om ny indkøbsstrategi på DKT. Når indkøbsstrategi er færdig, skal der udarbejdes kategoristyring på alle indkøbsområder og opsættes mål til hver kategori.	Afventer opstart
Implementering af regeringens strategi for grønne indkøb og grønt charter (flerårig)	Del af projekt om ny indkøbsstrategi på DKT. Kravene til Grønt Charter indgår i DKT's nye indkøbsstrategi.	Indarbejdes i ny indkøbsstrategi på DKT

Uddannelse og vidensformidling om bæredygtighed i relation til udbud, kontraktindgåelse og indkøb	Del af projekt om ny indkøbsstrategi på DKT. Kravene til uddannelsesplan for medarbejdere der køber ind på DKT indgår i ny indkøbsstrategi.	Indarbejdes i ny indkøbsstrategi på DKT
Samarbejde og indgå i netværk med henblik på at vidensdeling og påvirke de statslige indkøbsaftaler, og regler (fx videregive gamle lamper og andre materialer til genbrug)	Igangsat og fortløbende	Implementeret på DKT
Stille grønne krav i EU-udbudsmateriale (lovpålagt fra 1/7-22)	Implementeret som standard i udbudsmateriale	Implementeret på DKT
Ansæt indkøber til kostumeområdet med henblik på grønne og økonomisk fordelagtige indkøb	Indkøber er startet 1. august 23 og har bl.a. afdækket optimering af indkøbs- og leveringsmuligheder (fx samlet små indkøb i større og færre leveringer og forhandlet nye indkøbsaftaler).	Implementeret på DKT
Udvikling af grønt regnskab med økonomisk overblik	DKT skal udarbejde eget klimaregnskab for 2023 ud fra skabelonen fra 2022	Grønt regnskab for 2023 er under udarbejdelse
Udvikle lagerstyringsmodul i Navision til kostumeområdet	Indkøber har igangsat analyse og opsætning af lagerstyringsystem i Navision på Kostumeområdet.	Indkøber har igangsat foranalyse
Politik for genbrug – videresalg/donation	Afventer Økonomistyrelsen (ØS). Kulturministeriet er på vegne af DKT i dialog med ØS om, hvordan DKT skal forholde sig når vi har produkter som med fordel kan sælges/doneres. Den nuværende budgetlov tillader ikke donationer.	Afventer opstart

Nye og bæredygtige løsninger kræver, at der løbende er fokus på at tilføre teatret viden og ekspertise ifm. bedre og bæredygtige indkøb og tilrettelæggelse af udbud. Teatret har i 2023 både videreuddannet nøglemedarbejdere samt ansat jurist og indkøber med spidskompetencer inden for rådgivning ifm. udbud og kontraktindgåelse og specifikt tilført kostumeafdelingen nye indkøbskompetencer.

Der er særligt gjort en stor indsats for at sikre grønnere indkøb og eksperimenteret med en række alternative materialer og produkter med en grønnere profil. Dialogen omkring at sikre bæredygtige valg i kravspecifikationer er en integreret del af dialogen både med de kunstneriske hold, der udvikler og sætter forestillinger op, og med leverandører af diverse materialer.

I 2024 sigter teatret også på, at implementere en ny bæredygtig indkøbsstrategi, hvilket sker i forlængelse af teatrets bæredygtighedsstrategi. Dette strategiske initiativ støtter vores vision om at bidrage til en grøn omstilling i Danmark og globalt samt at støtte FN's Verdensmål og er baseret på regeringens initiativer, såsom "Grønne indkøb for en grøn fremtid" og "Charter for godt og grønt indkøb". Formålet med denne strategi er at fastlægge overordnede retningslinjer for vores indkøb samt specifikke mål til fremme af mere

bæredygtige indkøb.

I løbet af 2024 vil der på hvert kategoriområde (fx transport, kostumer, fødevare osv.) blive udpeget centrale og ansvarlige medarbejdere på teatret, hvis ansvar bliver at opfylde fastsatte mål for bæredygtige indkøb.

I forlængelse af samarbejdet Kulturministeriet igangsættes i 2024 et forløb, der skal sikre, at nøglemedarbejdere og leder kan navigere i statens indkøbspraksis og aktivt støtte vores organisationens overordnede bæredygtighedsstrategi.

Affaldshåndtering

I 2023 implementerede teatret kildesortering af affald på alle områder og fokus på affaldshåndtering blev øget på alt, hvad angår genbrug, genanvendelse, madspild og mængden af restaffald.

Opnåede- og igangsatte handlinger	Aktivitet	2023
Højere grad af fraktionering	Coor kortlægger lokaliteternes sorteringsgrad for at kunne komme med anbefalinger til initiativer, der kan højne sorteringsgraden og dermed fremme genanvendelse pct.en	Implementeret på DKT
Svanemærket kantine	Alle kantiner certificeres med Svanemærket i år 1	Implementeret på DKT
CO2-barometer	Implementer et CO2-barometer, der viser, hvor "grøn" en madvare er.	Implementeret på DKT
Kend din mad	Skriv og fortæl om producenterne bag ved varen. (alternativt Høstmarked til vores bæredygtighedsseminar)	Implementeret på DKT
Reduktion af miljøskadelig kemi	Reduktion af brug af miljøskadelig kemi.	Implementeret på DKT
Implementere affaldssortering på hele teatret	Indføring af central affaldssortering. Alle kontorskraldespande bortskaffet og det er kun muligt, at komme af med sit affald i de opstillede affaldsstationer.	Implementeret på DKT
Tværfagligt vidensforum	Coor har etableret vidensfora hvor bæredygtighed diskuteres og løsninger findes.	Implementeret på DKT

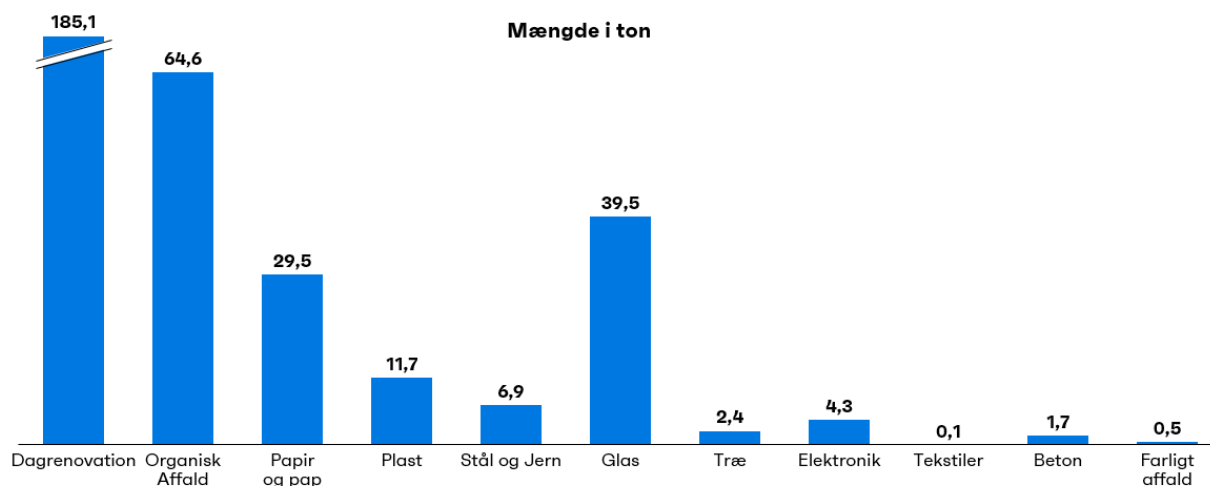
Affaldssortering er implementeret overalt på teatret fx på køkkener, gange, publikumsområder og produktionsområder, hvor der overordnet bliver sorteret i de 10 fraktioner, vi kender fra vores egen hjemmesortering.

Efter en testperiode blandt udvalgte brugere i det administrative personale og blandt dansere fra Balletten blev særligt designede affaldsbeholdere med forskellige affaldsfraktioner rullet ud på alle teatrets lokationer inklusive publikumsfoyer, kontorer og fællesområder. Der var tale om en betydelig (og lovpligtig) investering, en omstilling af

rengøringspersonalet rutiner og et pædagogisk projekt, der har skabt positive adfærdsændringer og en høj grad af kildesortering.

I 2023 blev der sorteret samlet 330,89 ton affald. 2023 er basisår fremadrettet for indsatsen på teatret om øget kildesortering. Nedenfor ses fordelingen af affaldet i ton.

Den reelle klimaeffekt for affaldet forbundet med udsortering hos Det Kongelige Teater i 2023 er hhv. en udledning på 70,75 tCO₂e i Scope 3, samt en fortrængningseffekt på -69 tCO₂e i out-of-Scope, hvorfor den endelige klimaeffekt 'ender' på 2 tCO₂e.

Fortrængningseffekterne er vurderet på baggrund af, at størstedelen af fraktionerne i affaldet går til genanvendelse.

Kantinedriften har reduceret madspild bl.a. ved at portionsrette maden, igangsat "Tøm buffeten", hvor man kan købe en portion med hjem fra buffeten, lavet effektiv menuplanlægning efter princippet om "Nose to tail". Samtidig er andelen af økologiske varer i madproduktionen er steget. Teatrets CO₂ aftryk fordeler sig på de forskellige fødevarekategorier, hvor (okse-)kød står for langt det største aftryk.

Mål for udledningen af CO2 pr. kg. råvarer er på Det Kongelige Teater på 1,82. I 2023 var udledningen på 1,85, hvilket primært skyldes kødforbrug (samt eksotisk frugt, mælkeprodukter og laks) jf. ovenstående graf.

Samtidig er den gennemsnitlige økologipct. steget i 2023, hvor procenten af økologi var på 62,2 mod 54,4 i 2022. I 2023 blev der købt 62,04 tons økologisk mad, hvilket også i klimasammenhæng er vigtig, da økologi både skaber større biodiversitet og bidrager til en større kulstofslagring. Herudover udleder økologi mindre kulstof per hektar end konventionel drift grundet forskelle i gødningsanvendelse, sædskifte, andelen af græs og dyretæthed.

Teatrets rengørings- og kantineleverandør har opnået en svanemærkecertificering i forhold til produktionen og de midler, der anvendes til rengøring.

Det bemærkes, at teatrets to forpagtede restauranter ikke indgår i denne opgørelse.

Publikum

Publikum møder også teatrets grønne profil i foyerne og ved brug af teatrets app.

Opnåede- og igangsatte handlinger	Aktivitet	2023
Fysiske plastik-gavekort og teaterkort er udfaset	Er udfaset	Implementeret på DKT
Automatisk udsendelse af nye sæsonkort er udfaset	Er udfaset	Implementeret på DKT
Formidling af 'grønne' tiltag via rundvisere og nyt manuskript	Manuskript skal tilpasses	Projekt igangsat
Service/emballage – én gangs vs. flegangs	Test igangsat og erfaringer indsamlet med henblik på at finde den bedste løsning	Projekt igangsat
Pant/affaldshåndtering	Affaldsspande til pant er opsat	Implementeret på DKT
Økologisk, bæredygtigt sortiment	En del produkter er skiftet ud	Implementeret på DKT

Affaldssortering	Skraldespande opsat i publikumsområdet	Implementeret på DKT
Grønne certificeringer / Green Key og Green attraction	Green key certificering - igangsat	Projekt igangsat. Afsluttes i 2024
Nudging af øvrige transportformer fx leje-cykel, Metro, tog.	Løbende aktiviteter	Implementeret på DKT
Fysisk materiale som sendes fra kundeservice	Løbende aktiviteter	Implementeret på DKT
Afdækning af mulighed for 'grønne' teaterkort som kan genbruges	Teaterkort skal downloades på appen. Hvis kunden ønsker et fysisk kort koster dette 100 kr. Kunden kan fortsat bruge kortet fra sidste medlemsperiode, da kortet kan fornyes.	Implementeret på DKT
Afdækning af muligheder ift. en mere grøn sæsonlancering fx ved at udfase print og fremsendelse af fysiske billetter samt digitale programmer og rollelister (fysisk vs. digitalt)	Under afklaring	Afventer opstart

Teatret har i 2023 igangsat flere grønne publikumstiltag, hvor publikum guides til at blive mere digitale gennem digitale sæsonkort og medlemsfordele via teatrets app (særlige tilbud, alle informationer om forestillingerne og let adgang til bestilling af pausedrinks). I 2023 har vi indført "grønne" sæsonkort uden påtrykt sæson således, at de kan benyttes til de kommende sæsoner. Og der er skåret ned på antallet af for-printede rollelister, som på sigt skal være digital og fremgå af teatrets app.

På Food & Beverage-området er det meste plastikservice skiftet ud med pap (fx sugerør, take-away låg m.m.). Samtidig er vores PLC kopper skiftet ud med bioplast, der dog skal sorteres korrekt før det er helt bæredygtigt. I publikumsområderne i teatrets tre huse og på Moesgaard/i Dyrehaven har vi fokus på affaldssortering og der er opsat mange skraldespande i publikumsområdet, så det er nemt for gæsten at affaldssortere og aflevere pantflasker.

Vi har skiftet en del af produkterne i sortimentet ud til en løsning, der er et mere lokal, økologisk og bæredygtig. Her kan f.eks. nævnes kaffe, nødder, chips, chokolade, lemonader, slik, bake-off samt øvrige produkter, der indgår i produktionen. Bæredygtighed er et krav og vi forsøger så vidt muligt at have økologiske varer. Derfor har vi valgt at bibeholde nogle produkter af hensyn til pris og kvalitet, da det mere bæredygtige alternativ ikke lever op til vores krav (fx Coca Cola).

Vi har ved udendørsforestillingen i Dyrehaven *Ragnarok* lavet en test med genbrugskopper i et lukket system. Her har vi benyttet pantsystemet New Loop som alternativ til engangskopper. Vores returrate var 81 pct., og derved nåede vi vores mål på 80 pct. og en samlet besparelse på 1616 kg. affald

svarende til 189 kg. CO₂e. Der var dog stadig ca. 4000 kopper, som ikke kom retur. Om de blev taget med hjem, genbrugt eller smidt ud eller andet er svært at sige, men en genbrugskop belaster området/affaldsmængden noget mere end en bæredygtig take-away kop. Der sker dog rigtig meget på dette område, og vi undersøger det stadig, da vi gerne vil være sikre på, at den investering, vi tænker der skal laves, skal være et bedre alternativ end det er nu, at det skal være en god gæsteoplevelse, og være økonomisk.

Teatret har i samarbejde med Wonderful Copenhagen (Woco) i 2023 indledt en proces med henblik på at opnå 'Green key' certificering af teatrets faciliteter. Denne proces er både omfattende og ambitiøs, da vi sigter efter den højeste grønne standard for oplevelsesvirksomheder. Vi vil dermed sikre, at Det Kongelige Teater forbliver en eftertragtet venue for de kommercielle kunder, der fremadrettet vil fokusere på en ansvarlig anvendelse af faciliteterne, hvilket forventes at blive en vigtig konkurrenceparameter ved udløjning af lokaler og kapacitet. Dette underbygges af, at de kommercielle kunder skal afrapportere på deres klimavalg og aktiviteter.